

OKRESNÁ PROKURATÚRA XXXXX

Číslo: 1 Pv 13/20/5506-22
EEČ: 2-40-326-2021

Martin 12.05.2021

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: zločin: podvod podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry XXXXX

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

vázba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: podvod podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

že v období od 06.06.2007 až do 18.02.2008, na základe najskôr ústnej dohody z mesiaca február 2007 medzi obvineným a XXXXX a XXXXX, neskôr na základe predbežnej finančnej dohody zo dňa 20.11.2007 uzatvorenej medzi XXXXX, a.s. v zastúpení XXXXX a XXXXX a spol. XXXXX. v zastúpení obvineného, vložila spoločnosť XXXXX a.s. dňa 06.06.2007 sumu vo výške 12.000,- € na číslo účtu LI00885006135190013 vedenom na meno obvineného vo XXXXX, so sídlom na XXXXX, a následne XXXXX, v tom čase splnomocnený zastupovať spol. XXXXX a.s. postupne vložil od 05.12.2007 do 20.02.2008 sumu 39.000,-€ na číslo účtu 10014430/5200 na meno obvineného, pričom zloženie týchto peňazí malo slúžiť na získanie peňazí od spoločnosti XXXXX, čo sa nikdy nestalo a tým bola spoločnosť XXXXX, a.s. so sídlom XXXXX, XXXXX v zastúpení XXXXX a XXXXX spôsobená škoda v sume 51.000,-€

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Dňa 08.09.2010 začal podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku vyšetrovateľ OR PZ OKP XXXXX trestné stíhanie vo veci zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. písm. a/ Tr. zákona, pričom dňa 02.03.2018 vzniesol podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, na tom skutkovom základe, že v období od 06.06.2007 až do 18.02.2008 na základe najskôr ústnej dohody z mesiaca február 2007 medzi obvineným a XXXXX a XXXXX, neskôr na základe predbežnej finančnej dohody zo dňa 20.11.2007 uzatvorenej medzi XXXXX, a.s. v zastúpení XXXXX a XXXXX a spol. XXXXX LTD. v zastúpení obvineného, vložila spoločnosť XXXXX a.s. dňa 06.06.2007 sumu vo výške 12.000,- € na číslo účtu LXXXXX vedenom na meno obvineného vo XXXXX, so sídlom na XXXXX, a následne XXXXX, v tom čase splnomocnený zastupovať spol. XXXXX, a.s. postupne vložil od 05.12.2007 do 20.02.2008 sumu 39.000,-€ na číslo účtu 10014430/5200 na meno obvineného, pričom zloženie týchto peňazí malo byť slúžiť na získanie peňazí od spoločnosti XXXXX čo sa nikdy nestalo a tým bola spoločnosti XXXXX, a.s. so sídlom XXXXX č. 23, XXXXX v zastúpení XXXXX a XXXXX spôsobená škoda v sume 51.000,-€.

Dňa 30.03.2021 predložil vyšetrovateľ spisový materiál na tunajšiu prokuratúru spolu s návrhom na podanie obžaloby.

Obvinený XXXXX XXXXX bol ku skutku vypočutý formou dožiadania, pričom odmietol prevziať uznesenie o vznesení obvinenia a k veci sa odmietol vyjadriť.

Poškodený XXXXX uviedol, že podniká vo firme XXXXX, a.s. spolu so synom XXXXX v oblasti potravinárskych a poľnohospodárskych obalov. V podnikaní mali záujem o investície, ale nemali dostatok finančných zdroj. Preto ich známy XXXXX nakontaktoval na XXXXX. Stretli sa osobne vo Švajčiarsku a tam mu aj predložili svoj projekt. Z podpísaných zmlúv so spoločnosťou XXXXX vyvstala pre nich povinnosť uhradiť poplatky vo výške 81.000,- €. Spolu uhradili sumu 51.000,- €. Na túto sumu si požičali sumu 39.000,- € od p. XXXXX. Peniaze zaslali na účet, ktorý im oznámil XXXXX. Neskôr sa opäť stretli v Bratislave, kde im bolo oznámené, že XXXXX chce doplatiť poplatky vyplývajúce zo zmlúv v plnom rozsahu. Nakoniec sa dohodli a XXXXX znížil poplatky na 48.000,- €. Tieto peniaze mali byť použité na vydanie obligácií cenných papierov. XXXXX aj zaslal ako vzor dlhopis, ku kontrole údajov na ňom. S XXXXX komunikovali iba prostredníctvom tlmočenia, žiadny cudzí jazyk so synom neovládajú. Ku škode sa pripájajú v sume 51.000,-€, lebo s XXXXX sa potom nedalo spojiť a žiadny úver im poskytnutý nebol.

Poškodený XXXXX potvrdil, že s otcom spoločne podnikajú v oblasti výroby vriec pre poľnohospodárske účely. Skontaktovali ich na osobu p. XXXXX, ktorý mal mať kontakty na osoby v zahraničí, ktoré majú možnosť vybaviť úver. Oni mali záujem o sumu 25.000 000,- €. XXXXX po konzultácii im vysvetlil, čo všetko je potrebné predložiť k tomu, aby úver mal šancu byť schválený. Tieto podklady potom zaslali p. XXXXX na email. Potom išli všetci spolu na osobné stretnutie s p. XXXXX do Švajčiarska. Doklady boli odsúhlasené a XXXXX im dal prísľub, že poskytnutie úveru je reálne. Druhé stretnutie s XXXXX bolo v Bratislave, kde XXXXX uviedol, že potrebuje vyplatiť ďalšie peniaze, aby mohol vydať firemné akcie ich spoločnosti. Nevie aká spoločnosť mala úver poskytovať, komunikovali iba cez tlmočníka. Sumu 81.000,- € nemali ako bolo uvedené v podpísanej zmluve, už na sumu 51.000,- € si požičiavali od p. XXXXX. XXXXX nakoniec sám rukou na zmluve podpísal zníženie poplatkov na sumu 48.000,- €. Potom sa XXXXX odmlčal a žiadny úver nesprostredkoval. Na vrátenie peňazí ho doposiaľ nevyzývali. Nevie o tom, žeby

niekto z nich uzatvorenú zmluvu vypovedal. Na základe platobného rozkazu, požičané peniaze od p. XXXXX, vrátili.

XXXXX uviedol, že s osobou XXXXX sa stretol tak, že v minulosti mal záujem získať pre svoje podnikanie úver a XXXXX mal byť schopný pôžičku vybaviť. Nebol však schopný zložiť požadované záruky a preto mu úver nebol poskytnutý. Na osoby poškodených si dnes už nepamätá. Je pravdou, že bol so skupinou ľudí za XXXXX vo Švajčiarsku a títo mu predstavili svoj podnikateľský plán a mali záujem o úver na jeho realizáciu. Na druhé stretnutie už nebol pozvaný. Pamätá si ako podobná akcia v obci Trstice skončila neúspechom a preto aj týchto ľudí vystríhal, nech žiadne peniaze nevyplácajú. On z tohto žiadny zisk nemal, ale zaujímalo ho, či by to reálne fungovalo. Podrobnosti nevie, nevie akú sumu poškodení vyplatili, ani na čo mala byť XXXXX použitá.

XXXXX uviedol, že on vo veci , na požiadanie poškodených vystupoval ako tlmočník. Účelom stretnutia vo Švajčiarsku bolo, aby XXXXX zohnal investorov na stavbu fabriky, nákup strojného zariadenia, tlačiarne na potlač polypropylénových tkanín. XXXXX mal zohnať investorov ma poukázanie sumy cca 25.000 000,- € a poškodení by túto sumu splácali 10 rokov. Poškodení mali predložiť zoznam potencionálnych odberateľov a biznis plán. Vo Švajčiarsku sa stretli dva krát a tretí raz v Bratislave. Nevie kedy sa podpisovala nejaká zmluva ale k vydávaniu dlhopisov nikdy nedošlo. On osobne uhradil XXXXX na účet sumu 39.000,- € v mene poškodených. Peniaze mali byť použité na výdavky XXXXX spoločnosti a na tlač dlhopisov. K vydávaniu dlhopisov nedošlo, XXXXX mal mať nejaké problémy. Poškodení mu peniaze neskôr vrátili.

V spisovom materiáli sa nachádzajú na č.188-192 výpisy z účtov, z ktorých vyplýva kedy a v akých sumách XXXXX vložil peniaze na účet XXXXX

Na č.l. 193 sa nachádza plná moc vystavená poškodeným XXXXX pre XXXXX na vykonávanie úkonov smerujúcich k zabezpečeniu výrobnnej technológie, na č.l. 196-197 sa nachádza návrh platobného rozkazu, ktorý skončil späťvzatím, pretože XXXXX a spoločnosť XXXXX a.s. XXXXX uzatvorili dohodu o mimosúdnom vyrovnaní.

Na č.l. 202-206 sa nachádza predbežná finančná dohoda uzatvorená medzi XXXXX a.s. XXXXX a XXXXX V 1. bode - PREDMET INVESTOVANIA (subject investment) je 10 bodov, ktoré musí XXXXX a.s. dodržať, resp. predložiť a v bode 3 - náklady (costs) je v odseku finančné náklady uvedené, že celkové náklady na financovanie sú 86.000,- € a musia byť vyplatené vopred, ručne prepísané na sumu 48.000,- €. Tieto náklady sú určené pre tretie strany na náklady ich finančných služieb - prípravné náklady, právne náklady, analýzy finančného zabezpečenia, registrácia a tlač obligácií a rôzne iné poplatky. V ďalšom bode iné náklady je uvedené, že všetky právne a konzultačné náklady musia byť platené spoločnosťou XXXXX a. s. Pre prípadné obchodné spory je príslušný obchodný súd v Londýne (Court of Commerce London). Zmluva je podpísaná IXXXXX a XXXXX a XXXXX.

Na č.l. 208-224 sa nachádzajú základné podmienky a požiadavky a memorandum, ktoré uzatvorený vzťah ďalej spresňujú, bode 3 - zrušenie - je uvedené že spoločnosť A and I má právo prerušiť všetky kontrakty ak požičiavajúci nechce konať tak, ako bolo stanovené v dohode v intervale 60 bankových dní.

Na č.l. 286 sa nachádza správa z OTP Banky Bratislava, z ktorej vyplýva, že účet, na ktorý boli peniaze vkladané, paril osobe XXXXX XXXXX a bol aktívny

v období od 21.11.2007 do 28.01.2010. Z následných výpisov je potvrdené, že poškodení na účet vkladali peniaze tak, ako uviedli vo svojich výpovediach, resp. ich v mene poškodených vložil XXXXX

Formou dožiadania bola vypočítaná, ako svedok, osoba XXXXX, ktorý potvrdil, že spoločnosť XXXXX pozná, spoločnosť XXXXX a.s. XXXXX nepozná, žiadnu spoluprácu s ňou nemal, nevylučuje ale, že mu táto spoločnosť mohla poslať email. Pozná meno osoby XXXXX, pozná osobu XXXXX, tento mu dlhuje peniaze.

Trestného činu podvodu sa dopustí ten,

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Objektom trestného činu je cudzí majetok, bez ohľadu na druh a formu vlastníctva.

Majetkom sú nielen veci, ale aj pohľadávky a iné majetkové práva. Cudzím majetkom sa rozumie majetok, ktorý nepatrí páchatelovi alebo nepatrí výlučne jemu.

Škodou na cudzom majetku je ujma majetkovej povahy. Ide nielen o zmenšenie majetku, ale aj o ušlý zisk. Obsahom škody môže byť peňažná suma, nejaká vec, ale aj konanie alebo opomenutie, ktoré má určitú majetkovú hodnotu.

Podvodné konanie, t.j. uvedenie do omylu alebo využitie omylu, môže smerovať nielen voči poškodenému, ale aj voči inej osobe. Omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou. Omyl sa môže týkať aj skutočnosti, ktorá ešte len nastane, páchatel však musí o omyle iného vedieť už v čase, keď dochádza k jeho obohateniu.

Uvedením do omylu je konanie, ktorým páchatel predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci. Môže ísť o konanie, opomenutie aj konkludentné konanie. Uvedenie do omylu môže byť ľstou, ale môže ísť aj o nepravdivú informáciu.

Pri využití omylu iného páchatel sám k vyvolaniu omylu neprispel, ale po zistení omylu iného a v priamom vzťahu k nemu konal tak, aby na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatil.

Ide o úmyselný trestný čin. Čin je dokonaný obohatením páchatel'a alebo iného.

Preskúmaním spisového materiálu som zistil nasledovný stav veci:

Poškodení XXXXX a XXXXX XXXXX mali záujem o investície do rozvoja podnikania. V hotovosti mali k dispozícii sumu 9.000,- € a mali záujem získať investície v objeme 25.000 000,- €. Podľa uzatvorenej zmluvy mali vopred ako poplatky vyplatiť zahraničnému subjektu 84.000,- €, ani túto sumu nedokázali zložiť z vlastných finančných prostriedkov. Z toho dôvodu si sumu 39.000,- € požičali od

svojho tlmočníka XXXXX a so sprostredkovateľom úveru XXXXX sa na stretnutí neskôr dohodli na znížení tohto poplatku na sumu 48.000,- €.

Okrem poplatkov v bode 3 zmluvy medzi ich povinnosti patrilo podľa bodu 1 predložiť nasledovné dokumenty

- registráciu začlenenia,
- obchodný plán,
- popis navrhovanej stavebnej plochy, na ktorej sa projekt uskutoční a odhadovaná hodnota pozemku,
- podnikateľský zámer vzťahujúci sa na kúpu pozemku a dohodu o kúpe medzi vlastníkom pozemku a požičiavajúcim si,
- ekonomickú a finančnú projektovú štúdiu projektu,
- architektonický dizajn, prispôsobený lokálnym, štátnym a federálnym ustanoveniam,
- dohodu medzi požičiavajúcim a XXXXX ktorá bude kontrolovať postupujúce fázy projektu,
- notárom overenú dohodu vzťahujúcu sa na vkladové akcie spoločnosti,
- bankovú dohodu vzťahujúcu sa na garantovanie úveru poskytovanú XXXXX,
- bankové alebo vedľajšie garantovanie poskytované XXXXX

Zo spisového materiálu však nevyplýva žiadna možnosť kontroly, či poškodení tieto podmienky v lehotách stanovených zmluvou splnili. Obvinený využil svoje právo a k uzneseniu o vznesení obvinenia sa odmietol vyjadriť, preto nie je známy ani názor druhej strany. Existuje iba tvrdenie poškodených, že svoje povinnosti si náležite a v lehotách splnili.

Mám za to, že obvinený svojim konaním nenaplnil zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu z objektívnej, ani zo subjektívnej stránky. Poškodení trestnosť jeho konania vidia v tom, že hoci mu vyplatili poplatky v sume 48.000,- €, žiadny úver im nesprostredkoval. Je vysoko pravdepodobné, a zo spisu to čiastočne vyplýva, že obvinený realizoval s poškodeným viacero stretnutí a nejaké doklady ním požadované aj prevzal. Dokonca zaslal aj nejaký návrh, vystavenie akcii ku kontrole. Je naivné predpokladať, že ťarchu všetkých nákladov, ktoré s obchodným prípadom nesporne mal (cestovné, diéty, ubytovanie, hodinová mzda pri spracovávaní podkladov na úver, prenesie ku svojej škode). Zrejme práve na takýto účel slúžila suma vyplatená ako poplatky vopred žiadateľom - poškodenými.

Trestný čin podvodu má dve strany, ktoré sú spojené v jeden celok a vzájomne sa ovplyvňujú. Prvou je strana páchatela, t. j. toho, ktorý klame (uvádza nepravdivé skutočnosti, respektíve zamlčí pravdivé skutočnosti), teda toho, ktorý poskytuje také informácie, ktoré nie sú v súlade so skutočnosťou. Opakom (rubom) strany páchatela, je strana klamaného (klamaná osoba nemusí byť zároveň poškodenou osobou, respektíve môže byť osobou rozdielnou od poškodenej osoby), ktorému sú uvádzané nepravdivé okolnosti a ktorý nevie, že tieto uvádzané okolnosti nie sú v súlade so skutočnosťou.

Otázkou zostáva, či klamaný (poškodený) nemohol, bez väčšej námahy, klamanie (uvádzanie nepravdivých okolností) zistiť, t. j., či klamaná osoba nemohla svojmu omylu jednoducho zabrániť a to za dodržania obvyklej miery opatrnosti, prípadne, či dodržanie obvyklej miery opatrnosti nebolo (alebo nie je) povinnosťou na strane klamanej osoby (napríklad, či klamaná osoba nemá povinnosť preverovať všetky údaje, ktoré sú jej uvádzané alebo predkladané).

Napriek uvedenému, je pri posudzovaní trestného činu podvodu dokazovanie dodržania, či nedodržania obvyklej miery opatrnosti na strane klamaného (poškodeného) podstatné a dôležité, pretože môže byť až dôvodom nenaplnenia znakov objektívnej stránky trestného činu podvodu, t. j. zavinenie klamaného (poškodeného) môže byť tak veľké (alebo povedané inak, nedodržanie obvyklej miery opatrnosti na strane klamaného môže byť tak zásadné), že vylučuje naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu (a to konkrétne znakov „uviedenie do omylu“, či „vy - užitie omylu“) a pôjde len o občianskoprávnu problematiku, kde riešenie sporných otázok bude spadať výhradne do kompetencie súdov v civilnom konaní.

K samotnej povinnej miere opatrnosti je nutné uviesť, že **povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti má každý** (teda aj klamaný, či poškodený) a táto povinnosť vyplýva z § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého si **každý musí počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí**.

Predmetné ustanovenie sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov, bez ohľadu na to či ide o fyzické alebo právnické osoby a povinnosť z neho vyplývajúca je povinnosť právna. Ide teda o všeobecnú prevenčnú povinnosť (povinnosť konať tak aby sa škodám predchádzalo) a ak si niekto túto povinnosť nesplní, koná protiprávne a preto aj zodpovedá za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmto protiprávnym konaním.

Na predmetné ustanovenie nadväzuje ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, t. j. aj povinnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. Potrebne je pripomenúť aj ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré hovorí o zavinení poškodeného, pričom uvádza, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka sú dôležité aj z hľadiska trestného práva a to nielen pre rozhodovanie súdu v adhéznom konaní (t. j. o nárokoch poškodených na náhradu škody), ale aj z hľadiska posudzovania naplnenia znakov objektívnej stránky konkrétneho trestného činu (v danom prípade trestného činu podvodu).

K znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu je potrebné, v prvom rade uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uviedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie

nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú (poškodenú) osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (a to buď všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka, prípadne konkrétnu povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy, či pracovného zaradenia) a zjavne konal bez dodržania obvyklej miery opatrnosti (v takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože **za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného**, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného).

Obvyklú, či bežnú mieru opatrnosti je možné definovať tak, že nejde o „vedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. ak nepravdivosť tvrdenia je možné na prvý pohľad rozpoznať (podlieha preskúmvaniu klamanou osobou), prípadne, nepravdivosť tvrdenia vôbec nie je spôsobilá vyvolať nesprávnu predstavu subjektu, ktorému je smerovaná.

Obyčajné klamstvo nie je uvádzaním do omylu tam, kde tvrdenie podlieha preskúmvaniu a kde mimo lživé konanie nebolo urobené nič, čím by sa preskúmvanie sťažilo.

Ak má teda klamaný (poškodený) povinnosť (vyplývajúcu zo zákona, zo zmluvy, či **zvyklosti**) preskúmvávať tvrdenia iných osôb a to prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len uvedenie nepravdy, bez ďalšieho, považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu.

Pozornosti dozorujúceho prokurátora neušlo, že poškodení nemali takmer žiadne voľné finančné prostriedky na rozvoj podnikania a pri existencii sumy 9. 000,- € mali naivnú predstavu, že získajú u neprevereného zahraničného subjektu pôžičku v sume 25. 000 000,- €, a to bez znalosti cudzieho jazyka a serióznej odbornej právnej pomoci. V spisovom materiály sa nenachádza žiadna zmienka ako poškodení preverili možnosti a schopnosti spoločností a osôb tieto spoločnosti zastupujúce, poskytnúť reálne sľubované služby. Poškodení neuviedli jedno osobu, alebo spoločnosť, ktorá by bola dôkazom toho, že na základe uzatvorených zmlúv nastalo očakávané plnenie - poskytnutie úveru. Výsledkom ich konania je nesporné škoda, ktorú utrpeli s tým, že podľa nimi podpísanej zmluve si túto škodu môžu vymáhať na príslušnom obchodnom súde v Londýne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Dr. Roman Tatarka
prokurátor